

ICO NEWS

Publicació interna de l'Institut Català d'Oncologia

número 77

setembre 2006

ICO sumari

Noves incorporacions a la direcció de l'ICO pàg.2

Nova cafeteria exterior a l'ICO l'Hospitalet pàg.3

Dues infermeres de l'ICO participen als Cursos de Formació per Formadors de la EONS pàg.3

Entrevista a Mercè Margalef, Secretària de la direcció de programes de prevenció i comunitaris pàg.4

ICO actualitat

L'ICO inicia un nou curs amb nous reptes de futur

Començar un nou curs, una vegada acabades les vacances d'estiu, convida a la reflexió del que s'ha fet, però sobretot del que volem fer en un futur immediat. Ara és el moment de plantejar nous objectius que garanteixin el paper de la nostra Institució en el marc d'un futur Institut Nacional de Càncer de Catalunya. En aquest nou marc que es comença a dibuixar en el panorama de la Sanitat del nostre país, l'ICO ha d'afrontar les seves responsabilitats com el Centre Integral de Càncer que és avui.

Aquesta responsabilitat s'ha de demostrar no fent referència a les excel·lències passades, sinó exercint capacitats per afrontar reptes més ambiciosos. El passat, per brillant que sigui, és només història de la qual ens podem enorgullir i aprendre, però el que realment compta és el futur. Aquest passa per tres eixos bàsics: la capacitat per donar un servei de qualitat als malalts; la capacitat d'aconseguir la satisfacció dels professionals i la capacitat de ser referents en la societat.

Aquestes capacitats han de ser compatibles amb una realitat econòmica possible, per tant hem de ser eficaços, però també eficients. Hem de ser molt responsables i rigorosos amb l'ús dels diners públics que els ciutadans posen a la nostra disposició. Hem de tenir un gestió austera i no podem malbaratar ni un sol euro. La millor gestió, la de millor qualitat, és la de fer bé les coses a la primera. Per això és necessari prendre les decisions clíniques, tant diagnòstiques com terapèutiques, basades en l'expertesa.

Aconseguir l'excel·lència és l'objectiu; és la fita. L'excel·lència en l'assistència i en el tracte als malalts és el millor retorn que podem fer a la confiança que ens han atorgat. Però per assolir l'excel·lència hem d'invertir tota mena d'esforços en els àmbits de la recerca i de la innovació. La realitat de l'ICO en recerca

epidemiològica, translacional, bàsica i clínica, com correspon a un centre integral de càncer, és el model de referència per al futur. Així mateix podem parlar d'un model assistencial interdisciplinari que ha de progressar encara molt per ser cada vegada més realitat.

La prevenció, l'assistència, la recerca són doncs els pilars de la nostra Institució. La manera com aconseguim donar compliment a la nostra missió: "Treballar per reduir l'impacte del càncer a Catalunya". És al cap i a la fi l'efecte de l'aplicació eficient del nostre coneixement. Aquest és un dels grans reptes de futur. En un món globalitzat i en ple desenvolupament, l'ús de les eines per la informació i la comunicació, les capacitats de totes les organitzacions, i sobretot el d'aquelles que el seu fonament radica en el coneixement, serà la seva capacitat per gestionar-lo de manera eficient, el que determinarà el seu futur.

Ara és el moment d'un nou plantejament estratègic que, sense renunciar a res del nostre passat i enlairant-nos a partir del que hem aconseguit fins ara, ens condueixi a ser el Referent en un més que probable futur Institut Nacional del Càncer de Catalunya. És voluntat de la direcció conduir aquest procés de manera àmpliament participada amb l'objectiu d'aconseguir el compromís de tothom. Aquesta afirmació vol anar molt més lluny del que pot representar un discurs "políticament correcte"; ja que es fonamenta en experiències i conviccions. Experiències? sabem que sense participació no hi ha compromís possible. Conviccions? creiem en els valors de les persones com a motor de qualsevol empresa humana.

Joaquim Esperalba
Director General de l'ICO

Noves incorporacions a la direcció de l'ICO

Nou director de l'ICO l'Hospitalet

Albert García Rodríguez és el nou director del centre ICO l'Hospitalet, cobrint la vacant que hi havia a l'organigrama. Llicenciat en medicina i cirurgia per la UB, és especialista en aparell digestiu i té formació en economia de la salut i gestió sanitària (UPF).

De l'experiència professional del Dr. García destaquen els seus inicis com a metge adjunt d'aparell digestiu del Servei de Medicina Interna de la Clínica l'Aliança Mataronina. Després passa a ser cap d'Unitat de Digestiu del Servei de Medicina Interna del Consorci Sanitari de Mataró, i continua la seva tasca a Assistència Sanitària Col·legial com a metge responsable de la gestió clínica del Departament de Control de Gestió.

Més endavant el Dr. Albert García exerceix com a coordinador del Servei d'Urgències de l'Hospital Universitari Josep Trueta i després com a cap del Servei d'Urgències de l'Hospital de Barcelona.

Recentment ha estat sotsdirector mèdic de l'Hospital de Mataró (Consorci Sanitari del Maresme) i director mèdic de l'Hospital comarcal de l'Alt Penedès.

Nou director de Recursos Humans de l'ICO

Antonio Nasarre Pardina és el nou director de Recursos Humans de l'Institut Català d'Oncologia, en substitució del Sr. Manel Morillas, que ha passat a desenvolupar el càrrec de director de RRHH al Sistema d'Emergències Mèdiques (SEMSA). El Sr. Nasarre és graduat social format en relacions laborals (màster de la UPC) i gestió del coneixement. Comença la seva experiència laboral al Departament de Relacions Laborals de l'Hospital de la Creu Roja de l'Hospitalet. Després exerceix com a director de personal de l'Aliança Mataronina i, més tard, com a director de Recursos Humans i responsable de Relacions Laborals del Consorci Sanitari de Mataró.

El Sr. Antonio Nasarre també ha estat director de Recursos Humans de la Fundació Sanitària d'Igualada, de la Fundació de Gestió Sanitària de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau i del Grup L'Aliança.

Recentment, el Sr. Nasarre treballava com a director del Departament de Persones del Servei Coordinador d'Urgències de Barcelona, ara Sistema d'Emergències Mèdiques (SEMSA).

ICOvisites

El Baix Llobregat visita l'ICO l'Hospitalet

L'Institut Català d'Oncologia ha organitzat aquest estiu més trobades amb representants municipals per tal de difondre l'activitat i les finalitats de l'ICO.

A finals del mes de juliol, alcaldes de 4 poblacions del Baix Llobregat han visitat l'ICO l'Hospitalet. Ha estat el cas de la visita de l'**alcalde del Papiol, Sr. Albert Vilà i Badia, l'alcalde de Begues, Sra. Joana M. Badell i Ros, l'alcalde de Cervelló, Sr. Angelino Maestro i Martínez i l'alcalde de Santa Coloma de Cervelló, Sr. Josep Comellas i Martín.**

Aquestes trobades amb representants de municipis veïns tenen com a finalitat donar a conèixer la tasca de l'Institut Català d'Oncologia, alhora que se'ls informa dels nous projectes i dels diferents serveis i activitats assistencials i de recerca que es desenvolupen a l'ICO. Durant la visita s'han reunit amb l'equip directiu de l'ICO i han conegut part de les instal·lacions de l'Hospital Duran i Reynals, a través d'una visita guiada.

ICOmillores

Nova cafeteria exterior a l'ICO l'Hospitalet

Aquest mes d'agost s'ha posat en marxa una nova cafeteria als jardins de l'ICO l'Hospitalet – Hospital Duran i Reynals, amb l'objectiu d'oferir als pacients i familiars del centre un servei de bar i cafè a l'aire lliure. També s'han reformat els parterres de l'entrada principal de l'Hospital, amb noves plantes i flors.

ICOactualitat

Dues infermeres de l'ICO escollides per participar als Cursos de Formació per a Formadors de la "Sociedad Europea de Enfermería Oncológica"

Raquel Azor Portoles, infermera del Servei d'Hematologia Clínica de l'ICO l'Hospitalet, va ser escollida per participar al Projecte Formatiu TITAN, realitzat a l'Hotel Arts de Sitges els dies 30 i 31 de març. Aquest curs ha estat promogut per la EONS i finançat per laboratoris AMGEN i ha comptat amb la col·laboració docent de Lourdes Guanter Peris, infermera coordinadora de la Unitat de Formació de l'ICO. El projecte TITAN té com a objectiu formar infermeres oncològiques en avaluació i cures davant la toxicitat hematològica del malalt amb càncer.

Per altra banda, Marisa Martínez Muñoz, infermera de la Unitat d'Investigació Clínica (UIC) de l'ICO l'Hospitalet, va ser escollida per participar en un altre projecte formatiu, anomenat TARGET, promogut també per la EONS i realitzat a Milà el dies 12-13 de maig. El projecte TARGET té com a objectiu formar infermeres en el maneig pràctic i segur dels inhibidors de l'Epidermal Growth Factor Receptor (EGFR) en el tractament del càncer. Ambdós cursos tenen la finalitat de formar infermeres oncològiques referents que puguin desenvolupar un projecte de difusió a nivell nacional dirigit a altres professionals

d'infermeria que tenen cura de malalts amb càncer. En aquest sentit, Raquel Azor va participar al Programa de Formació a l'Acollida 2006 de l'ICO.

ICOactualitat

Programa de Formació a l'Acollida de nous professionals a l'ICO

Durant el mes de juny i juliol s'ha realitzat la segona edició del **Programa de Formació a l'Acollida** de les noves incorporacions de professionals que han començat a treballar aquest estiu a la nostra institució. Enguany hi ha hagut una trentena de professionals de nova incorporació a l'ICO.

El programa té l'objectiu de donar la benvinguda, garantir el conjunt mínim de coneixements per treballar amb malalts i famílies amb càncer i oferir un espai d'orientació i suport continuat.

El programa, organitzat per l'Àrea de Suport i Avaluació de la Pràctica Infermera (ASPI), té una durada total de 8 hores i inclou:

- Sessió de 3 hores sobre coneixement de l'ICO, drets i deures, instruments de treball (documentació, protocols i circuits) i seguretat del professional (impartit per Joan Bertomeu, metge Vigilància Salut)
- Visita guiada d'una hora per l'ICO l'Hospitalet - Hospital Duran i Reynals
- Taller de dues hores d'Actuació davant la parada cardiorespiratòria, impartit per l'Equip d'Infermeria de la REA de l'HUB.
- Seminari d'Avaluació de la Toxicitat oncohematològica impartit per la infermera R. Azor.
- Taller d'infusors

L'avaluació dels professionals que hi van assistir els anys 2005 i 2006 ha estat molt positiva, i han considerat el contingut molt útil i aplicable per a la seva pràctica.

Mercè Margalef, Secretària de la direcció de programes de prevenció i comunitaris de l'ICO

Quins estudis tens i quins van ser els teus inicis laborals?

D'entrada no tenia gaire clar què estudiar i em vaig decantar per realitzar els estudis de Filologia, perquè m'agradaven molt els idiomes i la literatura.

La meua carrera acadèmica es va truncar quan anava a començar el 4t curs, ja que vaig incorporar-me a una empresa multinacional com a secretària del Departament financer l'any 1980. L'horari era dur, i donat que havia de preparar tots els informes econòmics i d'activitat en anglès, únicament em vaig poder formar en matèries imprescindibles per a la meua tasca; llavors em vaig treure el First Certificate i el Commercial English Certificate per la British Chamber of Commerce, el nivell C de català i altres cursos de gestió financer. L'any 1985, em vaig incorporar a una nova empresa vinculada a aquesta multinacional per desenvolupar tasques de secretària de direcció, la gestió de la importació, organització de les fires i actes socials, etc. Hi vaig treballar fins que va néixer el meu primer fill l'any 1990. Quan va néixer el segon, compaginava el tenir cura dels nens petits amb la feina d'administrativa en una empresa familiar, però amb horari reduït. Em vaig formar també en cursos que organitzava la Cambra de Comerç sobre gestió específica de la PYME.

Com entres a treballar a l'ICO?

L'any 1995 s'estava implantant el Servei d'Ocupació de Catalunya i a través d'una reunió em van introduir a la seva base de dades. Des d'aquest organisme em van trucar per tenir una entrevista a l'ICO. Vaig haver de realitzar traduccions a l'anglès i francès, redactar cartes al català i fer una prova d'informàtica. Vaig tenir, també, una entrevista amb el Dr. Josep M Borràs, que en aquell moment era el cap del Servei de Prevenció i Control del Càncer. Finalment, em vaig incorporar com a secretària d'aquest Servei a l'octubre del 1995. Per a mi era tot un repte començar de nou en un entorn que desconeixia professionalment, sent dona de 35 anys i mare de dos nens petits, però ja tenien 3 i 5 anys, la feina estava al costat de casa i m'atreia molt treballar en un centre sanitari.

Quines tasques vas començar a desenvolupar?

En aquell moment el Servei era un equip de 5 persones, però la feina comportava força diversitat administrativa. El Dr. JM Borràs em va ensenyar molt sobre la vessant científica i qualitativa de la prevenció i, també, sobre la gestió vinculada amb altres institucions sanitàries i administratives. Amb la Dra. Elvira Méndez em vaig introduir en la metodologia i desenvolupament de projectes institucionals, ja que vàrem engegar el Projecte "ICO, Hospital lliure de fum" i la creació de la Xarxa Catalana d'Hospitals lliures de fum. També, editàvem material d'informació i educació sanitària per a pacients.

Al llarg d'aquests últims 6 anys al costat de la Dra. Mercè Peris, m'ha permès desenvolupar una forta complicitat amb les activitats del Servei, el qual ha crescut molt i s'ha convertit en una nova direcció formada per 30 persones amb molta empenta amb qui em sento molt orgullosa de col·laborar.

Arrel d'això, vaig fer un màster de secretariat executiu, i com a projecte final vaig defensar un treball sobre la nova dimensió professional del personal administratiu en les organitzacions sanitàries.

A banda de la teua tasca diària, quines altres iniciatives has dut a terme?

La meua formació en el Model Europeu de Qualitat (MEQ) em va permetre implicar-me en el seu desenvolupament a l'ICO. Vaig

tenir l'oportunitat de participar en dos projectes de millora, en el de "Cuidem els nostres usuaris" i en el de "Comunicació Interna". Coordinar aquest últim em va suposar un gran repte per la complexitat i esforç que implicava, però tots estàvem molt il·lusionats a treballar en una tasca diferent a la nostra feina habitual. La metodologia del model i el resultat d'una enquesta que vam elaborar i passar al personal de l'ICO van orientar la nostra feina i ens va permetre elaborar un Pla Integral de Comunicació Interna, fins i tot amb indicadors!! Moltes de les propostes es van incorporar a les DPO's dels Serveis. Els resultats d'ambdós projectes es van presentar al Congrés de Qualitat Assistencial l'any següent.

També has treballat com a coordinadora i impulsora d'una iniciativa per dinamitzar el col·lectiu administratiu

Personalment, a banda de treballar, m'agrada reflexionar sobre la feina i compartir coneixements i experiències. Per això, l'any 2002 i amb el suport de l'Àngel Vidal i el José A. Castellón vaig iniciar un grup de treball format per administratius amb dos objectius fonamentals. El primer, implicar-nos en la millora contínua, ja que degut a la nostra feina d'atenció a l'usuari i de gestió administrativa podem detectar mancances i suggerir propostes de millora, per la qual cosa tot el col·lectiu va rebre formació en el MEQ. El segon, i donat que érem un col·lectiu molt disgregat i sense cap responsable jeràrquic a nivell institucional, aquella iniciativa suposava l'espai per identificar necessitats i vetllar pels nostres interessos com a col·lectiu. A través d'un esforç constant durant quasi dos anys, vam impulsar la requalificació de les categories del personal administratiu, així com la convocatòria de noves places.

També, hem treballat altres àrees com ara la formació continuada, i l'any passat vam elaborar i presentar un Pla Integral de Formació per al personal administratiu. Pel que fa a la comunicació interna, hem creat el nostre espai interactiu a la Intranet corporativa. També hem impulsat la vessant científica de la nostra feina, presentant experiències força innovadores als congressos nacionals. De fet, el nostre treball és molt reconegut allà on participem, ja que en els darrers anys portem premis cap a casa!

Per a mi, tot això ha significat les experiències compartides més gratificants de la meua trajectòria professional a l'ICO.

També col·labores en diverses associacions

Actualment, pertanyo a la Junta d'AESMAS, Associació Nacional d'Administratius de la Salut, juntament amb la Marta Ballart, i sóc membre de l'organització EUMA col·laborant en un projecte internacional. També, estic a la Junta local de l'AECC del Prat de Llobregat.

Quina ha estat la teua implicació en introduir l'art a l'ICO?

L'any passat vaig conèixer l'escultora Roser Lanaspà i, donat que part de la seva obra està relacionada amb el tema del càncer de mama, com a dona afectada per la malaltia, li vaig comentar la idea de fer una exposició a l'hospital. Així doncs, ho vaig proposar a la direcció, i amb el seu suport i la implicació activa de la Tarsi, ha estat possible acostar la bellesa de l'art als nostres pacients.

Quines són les teves principals aficions?

Sóc una apassionada de la vida. M'encanta estar amb la meua família i fer esports a la natura, compartir l'aventura de viatjar, anar a veure una bona pel·lícula i o una exposició d'art, i, sobretot, gaudir de l'entrançable companyia dels amics. Aprofito els petits detalls del dia a dia perquè em permeten equilibrar l'esforç que suposa compaginar la vida familiar amb la professional.